

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ 2004

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Fit magna caedes. Sedulius, dux et princeps Lemovicum, occiditur; dux Arvernorum vivus in fuga comprehenditur; signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referuntur; magnus numerus hostium capitur atque interficitur; reliqui ex fuga in civitates discedunt. Postero die ad Caesarem legati mittuntur. Caesar iubet arma tradi ac principes produci.

.....
Magnus timor exercitum occupavit ex vocibus Gallorum ac mercatorum, qui Germanos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtute esse praedicabant. Alius alia de causa discedere cupiebat. Nonnulli pudore adducti remanebant. Hi neque vultum fingere neque lacrimas tenere poterant; abditum in tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commune periculum miserabantur.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:

magna caedes	:	γενική πληθυντικού αριθμού
signa militaria	:	αιτιατική ενικού αριθμού
postero die	:	αφαιρετική πληθυντικού αριθμού
incredibili virtute	:	ονομαστική ενικού αριθμού

Μονάδες 8

β. Να γράψετε τη γενική πληθυντικού αριθμού των παρακάτω τύπων:
princeps, fuga, numerus, timor, vultum.

Μονάδες 2,5

γ. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω αντωνυμίες:

qui	:	αιτιατική πληθυντικού αριθμού του αρσενικού και ουδέτερου γένους.
hi	:	αιτιατική ενικού αριθμού του θηλυκού και ουδέτερου γένους.

Μονάδες 2

2α. **referuntur**: να γράψετε τα τρία πρόσωπα του ενικού αριθμού στην οριστική του ενεστώτα της ενεργητικής φωνής.

Μονάδες 1,5

β. **capitur**: να γράψετε το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ρήματος στην οριστική όλων των χρόνων της ενεργητικής φωνής.

Μονάδες 3

γ. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

iubet	:	β' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού ενεργητικής φωνής.
tradi	:	απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής φωνής.

- produci** : γ' ενικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα μέσης φωνής.
esse : α' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής υπερσυντελικού.
remanebant : β' ενικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου.
poterant : το ίδιο πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα και του υπερσυντελικού.
miserabantur : ονομαστική ενικού του αρσενικού γένους της μετοχής του ενεστώτα.

Μονάδες 8

- 3α.** Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας την παρακάτω άσκηση και να συμπληρώσετε τα κενά, ώστε να φαίνεται η συντακτική λειτουργία της κάθε λέξης.

- princeps** : είναι στο
numerus : είναι στο
arma : είναι στο
lacrimas : είναι στο
suis : είναι στο

Μονάδες 10

- β. Postero die ad Caesarem legati mittuntur.**

Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους όρους της παραπάνω πρότασης.

Μονάδες 2,5

- 4α. Dux Arvernorum vivus in fuga a Romanis comprehenditur:**

Να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική.

Μονάδες 8

- β. Magnus timor exercitum occupavit.**

Να μετατρέψετε την παραπάνω πρόταση σε απαρεμφατική με εξάρτηση από τη φράση: **Caesar dicit...**

Μονάδες 4,5

- 5α.** Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς των παρακάτω προτάσεων. Να γράψετε τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στον κάθε αριθμό:

- 1.** Ο Λίβιος Ανδρόνικος μεταφράζει στα Λατινικά την "Οδύσσεια" του Ομήρου.
- 2.** Η κλασική εποχή της λατινικής λογοτεχνίας εκτείνεται έως τα μέσα του 3ου αιώνα μ.Χ.
- 3.** Βασικό χαρακτηριστικό της ρωμαϊκής λογοτεχνίας είναι η στενή συνάφεια της με την ελληνική γλώσσα και γραμματεία.
- 4.** Το πρώτο λογοτεχνικό είδος που ωριμάζει στη Ρώμη είναι το έπος.
- 5.** Οι "κατιλινικοί" λόγοι είναι έργο του Βάρρωνα.
- 6.** Η "Αινειάδα" του Βεργιλίου αναγνωρίζεται ως το εθνικό έπος των Ρωμαίων.

Μονάδες 6

- β.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τα λογοτεχνικά είδη της **Στήλης Α** και δίπλα στο καθένα το δημιουργό από τη **Στήλη Β**. (Δύο στοιχεία της **Στήλης Β** περισσεύουν.)

Στήλη Α	Στήλη Β
Ιστορική βιογραφία	Βιτρούβιος
Απομνημονεύματα	Προπέρτιος
Λυρική ποίηση	Κορνήλιος Νέπως
Ελεγειακή ποίηση	Λουκρήτιος
	Οράτιος
	Ιούλιος Καίσαρ

Μονάδες 4

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Γίνεται μεγάλη σφαγή. Ο Σεδούλιος, στρατηγός και ηγεμόνας των Λεμοβίκων, φονεύεται· ο αρχηγός των Αρβέρνων συλλαμβάνεται ζωντανός κατά τη φυγή· εβδομηντατέσσερα στρατιωτικά λάβαρα παραδίδονται στον Καίσαρα· μεγάλος αριθμός εχθρών συλλαμβάνεται και φονεύεται· οι υπόλοιποι μετά τη φυγή σκορπίζονται στις επικράτειές τους. Την επόμενη μέρα στέλνονται πρεσβευτές στον Καίσαρα. Ο Καίσαρας διατάζει να παραδοθούν τα όπλα και να οδηγηθούν μπροστά του οι ηγεμόνες τους.

Μεγάλος φόβος κατέλαβε τον στρατό από τις διαδόσεις των Γαλατών και των εμπόρων, οι οποίοι διακήρυσσαν ότι οι Γερμανοί είχαν φοβερή σωματική διάπλαση και απίστευτη ανδρεία. Προβάλλοντας ο καθένας και μια δικαιολογία επιθυμούσε να αποχωρήσει. Μερικοί παρασυρμένοι από ντροπή παρέμεναν. Αυτοί δεν μπορούσαν ούτε να προσποιηθούν ούτε να συγκρατήσουν τα δάκρυά τους· κρυμμένοι στις σκηνές είτε παραπονιόταν για τη μοίρα τους είτε θρηνούσαν μαζί με τους φίλους τους για τον κοινό κίνδυνο.

1.α. magnarum caedium
signum militare
posteris diebus
incredibilis virtus

1.β. principum
fugarum
numerorum
timorum
vultuum

1.γ. quos, quae
hanc, hoc

2.α. refero, refers, refert

2.β. capiunt, capiebant, capient, ceperunt / cepere, ceperant, ceperint

2.γ. iubebatis
tradere
producetur
fueramus
remansisti
possunt, potuerant
miserans

3.α. princeps: είναι παράθεση στο Sedulius
numerus: είναι υποκείμενο στο capitur kinterficitur
arma: είναι υποκείμενο στο τελικό απαρέμφατο tradi (ετεροπροσωπία)
lacrimas: είναι αντικείμενο στο τελικό απαρέμφατο tenere
suis: είναι επιθετικός προσδιορισμός στο familiaribus (άμεση αυτοπάθεια)

3.β. mittuntur: ρήμα
legati: υποκείμενο στο ρήμα
ad Caesarem: εμπρόθετος προσδιορισμός της κατεύθυνσης σε πρόσωπο στο ρήμα

die: αφαιρετική του χρόνου στο ρήμα
postero: επιθετικός προσδιορισμός στο die

4.α. Romani ducem Arvernorum vivum in fuga comprehendunt.

4.β. Caesar dicit magnum timorem exercitum occupavisse.

- 5.α.** 1. Σωστό
2. Λάθος
3. Σωστό
4. Λάθος
5. Λάθος
6. Σωστό

5.β. Ιστορική βιογραφία – Κορνήλιος Νέπωσ
Απομνημονεύματα - Ιούλιος Καίσαρ
Λυρική ποίηση – Οράτιος
Ελεγειακή ποίηση - Προπέρτιος